

Belangen: Rusland versus de EU

Korte omschrijving werkvorm

Leerlingen denken na over de redenen waarom Rusland en de EU zich met het conflict in Oekraïne bemoeien. Dit doen zij door eerst een tekst te lezen en vervolgens uitspraken te koppelen aan Rusland of aan de EU.

Leerdoel

Leerlingen krijgen inzicht in de internationale belangen die een rol spelen bij het conflict in Oekraïne.

Duur

15 minuten

Handleiding

1. Leg uit dat de leerlingen in duo's een opdracht gaan maken waarbij zij moeten uitzoeken welke belangen Rusland en de EU hebben bij de politiek in Oekraïne.
2. Deel eerst de leestekst uit. Geef de leerlingen 5 minuten de tijd om de tekst te lezen.
3. Deel daarna de opdracht uit. Laat de leerlingen in duo's de vragen beantwoorden.
4. Loop rond om leerlingen aan te sporen of te helpen.
5. Bespreek na 5 minuten de opdracht.

Belangen: Rusland versus de EU

De belangrijkste redenen voor de revolutie in Oekraïne zijn de armoede en rechteloosheid in dat land. Maar de protesten op het Onafhankelijkheidsplein in Kiev begonnen pas echt toen president Janoekovitsj eind 2013 weigerde om zijn handtekening te zetten onder een vrijhandelsakkoord met de EU. Hij wilde liever samenwerken met Rusland. Kennelijk spelen Rusland en de EU een belangrijke rol in de Oekraïense politiek. In deze werkvorm leer je daar meer over.

Land tussen twee werelddelen

Oekraïne heeft de pech dat het precies tussen de EU en Rusland in ligt. Vroeger was het onderdeel van de Sovjetunie. Nu is het een zelfstandig land, maar zowel de EU als Rusland proberen er invloed op uit te oefenen. Dat doen ze bijvoorbeeld door het land geld aan te bieden en daar voorwaarden aan te verbinden. Een voorwaarde van de EU is dat Oekraïne minder corrupt wordt en dat het stopt met het schenden van de mensenrechten. Ook wil de EU dat Europese landen makkelijker handel kunnen drijven met Oekraïne. Handel drijven wil Rusland ook. Over mensenrechten heeft Rusland het niet: in Rusland zelf worden die ook geschonden.

Wat willen de Oekraïners: Rusland of de EU?

De Oekraïners zelf zijn verdeeld: in het oosten van Oekraïne willen de mensen liever met Rusland samenwerken. Zij spreken zelf ook Russisch, en het gebied is altijd gericht geweest op Rusland. De mensen in het westen spreken Oekraïens. Zij willen liever met de EU meedoen. Een deel van Oekraïne hoorde trouwens vroeger bij Polen – de mensen daar voelen zich dus ook meer Europees dan Russisch.

Er zijn ook Oekraïners die willen dat Oekraïne zich helemaal onafhankelijk opstelt: zij willen niet samenwerken met Rusland, maar ook niet met de EU. Alleen is Oekraïne zo arm, dat het land wel moet: het heeft geld nodig, anders gaat het failliet.

Belangen: Rusland versus de EU

1. Hieronder zie je een rijtje uitspraken. Elke uitspraak geeft een reden weer (voor Rusland of voor de EU) om zich met de Oekraïense politiek te bemoeien. Schrijf op welke uitspraak van welk land is.

Zet de letters van de uitspraken (A, B, C, etc.) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.

- A. "Oekraïne is een belangrijke handelspartner."
- B. "We willen een buffer creëren tegen het westen. De banden van ons land met Oekraïne zijn altijd al heel sterk geweest. Het westen heeft al veel landen van ons afgepakt, en we willen niet dat ze nog verder gaan."
- C. "We willen een buffer creëren tegen het oosten. De landen aan onze grenzen zijn vroeger overheerst door de Sovjet-Unie, en we zijn nog steeds bang dat zoiets ooit weer opnieuw gaat gebeuren."
- D. "We willen opkomen voor de mensenrechten en voor democratische waarden."
- E. "De volksofstand in Oekraïne laat zien dat het mogelijk is om een corrupte en dictatoriale regering omver te werpen. Dat kan onze eigen burgers op een idee brengen."
- F. "Wij zijn een unieke beschaving. De gedachte dat Oekraïne zich meer aangetrokken voelt tot het westen is beledigend en vernederend."
- G. "Oekraïne is een belangrijke partner van de NAVO, waar wij ook lid van zijn."

Redenen voor de EU om invloed uit te oefenen op Oekraïne:	Redenen voor Rusland om invloed uit te oefenen op Oekraïne:

2. Als je andere belangen hebt, heb je daardoor vaak ook een andere kijk op een conflict. Tegelijk kun je het over sommige dingen wel weer eens zijn. Bedenk van de volgende uitspraken weer welke bij van Rusland is en welke van de EU.

Zet de letters van de uitspraken (A, B, C, D) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.

- A. "De schuld ligt vooral bij de regering van Oekraïne."
- B. "Oekraïne mag niet in twee stukken uit elkaar vallen."
- C. "Oekraïne moet niet gedwongen worden om te kiezen voor Rusland of de EU."
- D. "De opstand in Oekraïne is een illegale staatsgreep door nazi-achtige groeperingen."

Wat zegt de EU over het conflict in Oekraïne?	Wat zegt Rusland over het conflict in Oekraïne?

3. Het westen (de EU en de VS) heeft al heel lang moeite met Rusland. Andersom geldt hetzelfde. In de twintigste eeuw leidde dat tot de Koude Oorlog. Toch zijn het westen en Rusland al die tijd met elkaar blijven praten. Hieronder zie je drie uitspraken. Elke uitspraak geeft een reden weer (voor Rusland of voor de EU) om voorzichtig te zijn en rekening te houden met de ander. Schrijf op welke uitspraak van welk land is. *Zet de letters van de uitspraken (A, B, C) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.*
- A. "Dat land is een belangrijke handelspartner voor ons"
 - B. "We verdienen geld aan hen, omdat ze onze energie nodig hebben."
 - C. "30 procent van de olie en 40 procent van het gas dat we nodig hebben, komt uit dat land."

Redenen voor de EU om rekening te houden met Rusland	Redenen voor Rusland om rekening te houden met de EU

Antwoordmodel

1. Hieronder zie je een rijtje uitspraken. Elke uitspraak geeft een reden weer (voor Rusland of voor de EU) om zich met de Oekraïense politiek te bemoeien. Schrijf op welke uitspraak van welk land is.
Zet de letters van de uitspraken (A, B, C, etc.) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.
- A. "Oekraïne is een belangrijke handelspartner."
 - B. "We willen een buffer creëren tegen het westen. De banden van ons land met Oekraïne zijn altijd al heel sterk geweest. Het westen heeft al veel landen van ons afgepakt, en we willen niet dat ze nog verder gaan."
 - C. "We willen een buffer creëren tegen het oosten. De landen aan onze grenzen zijn vroeger overheerst door de Sovjet-Unie, en we zijn nog steeds bang dat zoiets ooit weer opnieuw gaat gebeuren."
 - D. "We willen opkomen voor de mensenrechten en voor democratische waarden."
 - E. "De volksopstand in Oekraïne laat zien dat het mogelijk is om een corrupte en dictatoriale regering omver te werpen. Dat kan onze eigen burgers op een idee brengen."
 - F. "Wij zijn een unieke beschaving. De gedachte dat Oekraïne zich meer aangetrokken voelt tot het westen is beledigend en vernederend."
 - G. "Oekraïne is een belangrijke partner van de NAVO, waar wij ook lid van zijn."

Redenen voor de EU om invloed uit te oefenen op Oekraïne	Redenen voor Rusland om invloed uit te oefenen op de Oekraïne:
A "Oekraïne is een belangrijke handelspartner."	A "Oekraïne is een handelspartner."
C "We willen een buffer creëren tegen het oosten. De landen aan onze grenzen zijn vroeger overheerst door de Sovjet-Unie, en we zijn nog steeds bang dat zoiets ooit weer opnieuw gaat gebeuren."	B "We willen een buffer creëren tegen het westen. De banden van ons land met Oekraïne zijn altijd al heel sterk geweest. Het westen heeft al veel landen van ons afgepakt, en we willen niet dat ze nog verder gaan."
D "We willen opkomen voor de mensenrechten en voor democratische waarden."	E "De volksopstand in Oekraïne laat zien dat het mogelijk is om een corrupte en dictatoriale regering omver te werpen. Dat kan onze eigen burgers op een idee brengen."
G "Oekraïne is een belangrijke partner van de NAVO, waar wij ook lid van zijn."	F "Wij zijn een unieke beschaving. De gedachte dat Oekraïne zich meer aangetrokken voelt tot de andere kant is beledigend en vernederend."

2. Als je andere belangen hebt, heb je daardoor vaak ook een andere kijk op een conflict. Tegelijk kun je het over sommige dingen wel weer eens zijn. Bedenk van de volgende uitspraken weer welke bij van Rusland is en welke van de EU.
Zet de letters van de uitspraken (A, B, C, D) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.
- A. "De schuld ligt vooral bij de regering van Oekraïne."
 - B. "Oekraïne mag niet in twee stukken uit elkaar vallen."

- C. "Oekraïne moet niet gedwongen worden om te kiezen voor Rusland of de EU."
- D. "De opstand in Oekraïne is een illegale staatgreep door nazi-achtige groeperingen."

Wat zegt de EU over het conflict in Oekraïne?	Wat zegt Rusland over het conflict in Oekraïne?
A "De schuld ligt vooral bij de regering van Oekraïne."	D "De opstand in Oekraïne is een illegale staatgreep door nazi-achtige groeperingen. "
B "Oekraïne mag niet in twee stukken uit elkaar vallen."	B "Oekraïne mag niet in twee stukken uit elkaar vallen."
C "Oekraïne moet niet gedwongen worden om te kiezen voor Rusland of de EU."	C "Oekraïne moet niet gedwongen worden om te kiezen voor Rusland of de EU."

3. Het westen (de EU en de VS) heeft al heel lang moeite met Rusland. Andersom geldt hetzelfde. In de twintigste eeuw leidde dat tot de Koude Oorlog. Toch zijn het westen en Rusland al die tijd met elkaar blijven praten. Hieronder zie je drie uitspraken. Elke uitspraak geeft een reden weer (voor Rusland of voor de EU) om voorzichtig te zijn en rekening te houden met de ander. Schrijf op welke uitspraak van welk land is. *Zet de letters van de uitspraken (A, B, C) in de goede kolom. Sommige uitspraken kunnen zowel bij de EU als bij Rusland staan.*
- D. "Dat land is een belangrijke handelspartner voor ons"
- E. "We verdienen geld aan hen, omdat ze onze energie nodig hebben."
- F. "30 procent van de olie en 40 procent van het gas dat we nodig hebben, komt uit dat land."

Redenen voor de EU om rekening te houden met Rusland	Redenen voor Rusland om rekening te houden met de EU
A "Dat land is een belangrijke handelspartner voor ons"	A "Dat land is een belangrijke handelspartner voor ons"
C "30 procent van de olie en 40 procent van het gas dat we nodig hebben, komt uit dat land."	B "We verdienen geld aan hen, omdat ze onze energie nodig hebben."